СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА
RESERVE OFFICERS AND NONCOMMISSIONED OFFICERS UNION
гр. София, бул. Христо Ботев 48, тел: 02/987-49-98, e-mail: ussoszr@mail.bg
48 Hristo Botev Blvd., Sofia, Bulgaria, Tel: +359-2/987-49-98, e-mail: ronu@mail.bg

ДО МИНИСТЪРА НА ОТБРАНАТА

НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГОСПОДИН ДИМИТЪР СТОЯНОВ

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

ОТ ГЕНЕРАЛ О. З. ЗЛАТАН СТОЙКОВ,

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СОСЗР

Относно: Повишаване на офицер в по-горно звание - посмъртно

Уважаеми господин Министър,

На 31.01.2026 год. се навършиха 100 години от рождението на полковник о.з. Пеньо Върбанов Пенев – легенда на Българското военно разузнаване.

През 1945 год. полковник Пенев постъпва като юнкер във Военното училище и го завършва като офицер от танковите войски. След три години служба в танкови

поделения поручик Пенев е назначен за оперативен работник във Военното разузнаване, тогава Разузнавателно управление на Генералния щаб (РУ-ГЩ).

През 1953 г. той е изпратен на задгранична работа в Република Турция. Две години по-късно, на 29.06.1955 г., е арестуван от органите за сигурност и изправен пред турския съд. Арестът е извършен без турската страна да има каквито и да било доказателства с юридическа стойност за извършена от него наказуема, по законите на страната, дейност. Разчитало се е нужните доказателства да бъдат получени от самопризнанията на полковник Пенев, изтръгнати чрез изтезания и насилие. Самият той е подложен на активна психологическа обработка и нечовешки инквизиции. Полковник Пенев показва желязна издръжливост, държи се достойно, пази и защитава интересите на Република България. Пред съда отрича отправените му от съдебните власти обвинения. Независимо от това той е осъден на 24 години затвор и 8 години заточение.

Едва през пролетта на 1964 г. полковник Пенев се завръща в Родината, като е разменен с деветима български граждани от турски произход, осъдени за шпионаж в полза на турската държава и излежаващи присъди в Република България.

До края на службата си в редовете на военното разузнаване той е преподавател на бъдещи военни разузнавачи, като има съществен принос за тяхното обучение и подготовка. Отива си от този свят на 24.01.2015 г. на 88-годишна възраст.

Независимо, че преминава в пенсия още преди промените, през 1987 г., по различни причини за неговия подвиг не се говореше. Дори написаните от него автобиографични книги („Темида с пагони” – 2000 г. и „Прекършена младост” – 2007 г.) излизат в крайно ограничен тираж и под друго име.

Съществен принос за популяризиране на дейността на полковник Пенев има журналистката д-р Силвия Сиракова, създала след кончината му филм за него („Един срещу девет”) и инициирала комитет, организирал полагането на възпоменателна плоча в родното му село Дългач, Търговищко.

Във връзка с гореизложеното,

П Р Е Д Л А Г А М:

По повод навършването на 100 години от неговото рождение и на основание чл. 154, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили (ЗОВС) да бъде направено предложение до Президента на Република България и Върховен главнокомандващ на Въоръжените сили, полковник о. з. Пеньо Върбанов Пенев да бъде повишен във военно звание бригаден генерал - посмъртно.

ИЗГОТВИЛ:_____

Генерал о.з. Златан Стойков,

Председател на СОСЗР

___.__.2026 г.

София